eius. ORI. Regnū dei dicit myſteria regni dei. i. diuinas
ſcripturas quas tradidit dominus: primo quidez popu
lo illi priori cui credita ſunt eloquia dei: ſecundo aūt gen
tibus facientibus fructum: nemini enim datur verbum
dei niſi facienti fructum de eo: ⁊ nemini in quo pecca-
tum regnat datur regnum dei: quomodo ergo illis datū
eſt: a quo ⁊ ablatum eſt? Sed conſidera quomodo quod
datur: intelligitur gratis datuz. Quibus ergo locauit nō
omnino quaſi electis ⁊ fidelibus dedit. quibus aūt do-
nauit cuz iudicio electionis donauit. CHRY. ſup mat.
Lapis autem dicitur chriſtus: non ſolū propter firmita-
tem: ſed etiā quia eſt inimicorū magna confractio. vnde
ſequitur: Et qui ceciderit ſuper lapidez iſtum. HIERO.
Qui peccator eſt ⁊ tamen in illum credit: cadit quidē ſup
lapidez ⁊ confringitur: ſed non omnino conteritur. Reſer
uatur enim per patientiaz ad ſalutem: ſuper quem vero
ille ceciderit: hic eſt cui lapis ille irruerit: ⁊ qui chriſtum
penitus negauerit: ſic cōteret eum vt nec teſta quidem re-
maneat in qua hauriatur aque puſillum. CHRY. ſuper
matthe. Aliud eſt eniz cōfringi: ⁊ aliud comminui: de eo
enim quod confringitur: aliquid remanet. quod autē cō-
minuitur quaſi in puluerem conuertitur. quod autem ca-
dit ad lapidē non frangitur ſm ꝙ eſt lapidis virtus: ſed
inquantū fortiter cadit: aut propter pondus ſuū: aut pro
pter altitudinē caſus: ſic ⁊ chriſtianus peccans: non tantū
perit quantū pōt perdere chriſtus: ſed quantū ipſe ſe per
dit per opera ſua: aut propter magnitudinez peccati: aut
propter altitudinem dignitatis. Infideles autem pereunt
tantū quantū poteſt eos perdere chriſtus. CHRY. in
ho. Uel hic duas perditiones eorū oſtendit: vnaz ab eo
ꝙ offenderunt ⁊ ſcandaliçati ſūt: quam deſignat dicens:
Qui ceciderit ſuper lapidē. aliā in captiuitate eis ſuper-
uentura: quā manifeſtat dicens: Super quez vero cecide
rit. AVGV. de que. euange. Uel de his dicit qui cadēt
ſuper eum qui illū modo cōtemnunt vel iniurijs afficiūt
Ideo nonduz penitus intereūt: ſed tamē ꝯfringunt vt nō
recti ambulent ſuper quos cadet: cū veniat deſuper in iu-
dicio cū pena pditionis: Iō dixit: Cōteret eos: vt ſint im
pij tanꝙ puluis quē proijcit ventus a facie terre.

Et cum audiſſent principes ſacerdotum ⁊ pha-
riſei parabolas eius: cognouerunt ꝙ de ipſis dice
ret. Et querētes eū tenere timuerūt turbas quoni
am ſicut prophetam eum habebant.

HIERO. Quanuis duro corde iudei propter incredu
litatē eſſent: tamen intelligebant contra ſe omnes domi-
ni ſententias dirigi. vnde dicitur: Et cum audiſſent prin.
ſacerd. ⁊ phari. parabo. eius: cogno. ꝙ de ipſis diceret.
CHRY. ſuper matth. Hec eſt autem differentia bono
rum hominum ⁊ malorū. Bonus eniz comprehenſus in
peccato: gemit quia peccauit: malus autem fremit: nō qꝛ
peccauit: ſed qꝛ comprehenſus eſt in peccato: ⁊ non ſolū
penitentiam non agit: ſed magis aduerſus corripientem
iraſcitur. vnde ⁊ iſti comprehenſi: magis ad maliciā ſunt
excitati. Sequitur enim: Et querentes tenere eum timue-
runt turbas: quoniam ſicut prophetam eum habebant.
ORIGE. Sapiunt quidem aliquid de eo quod verū eſt
prophetam eum eſtimantes: non autem magnitudinem
eius intelligunt ſm quod erat filius dei. Turbas autem
ſic ſapiētes de eo: ⁊ paratas pro eo pugnare timent prin
cipes: neqꝫ ad eorum ſcientiam pertingere poſſunt: nihil
dignum ſentientes de eo. Deinde ſciendum ē: quoniā vo
lentium ieſum tenere differentia ē. Aliter enim principes
⁊ phariſei querebant eum tenere: aliter ſponſa que dicit:
Tenui eum: nec dimittam. adhuc enim tentura melius ſi
cut dicit: Aſcendam in palmam ⁊ tenebo altitudinez eius
Omnes eniz non recte ſapientes de diuinitate tenere vo
lunt ieſum ⁊ perdere eum. Et alia quidē verba preter ver
buz chriſti poſſibile eſt comprehendere ⁊ tenere. Verbū
autem veritatis nemo poteſt cōprehendere. i. intelligere
neqꝫ tenere. i. cōuincere: neqꝫ ſeparare a ſenſu credentiū
neqꝫ mortificare. i. deſtruere. CHRY. ſup matthe. Dis
etiam homo malus quantū ad voluntatem ſuā ⁊ manus
mittit in deum ⁊ occidit eum. Qui enim precepta dei cō-
culcat: qui murmurat contra deum: ⁊ turbato vultu aſpi
cit celum: nonne ſi fieri potuiſſet manus mitteret in deuz
⁊ occideret eum: vt iam licenter peccaret. RABA. Sz
tamen ꝙ timent mittere manum in ieſum propter turbā
quotidie in eccleſia geritur: cum quilibet ſolo noīe frater
fidei ⁊ pacis vnitatē quā nō diligit: ppter bonos coha-
bitantes vel erubeſcit impugnare vel timet. CA. XXII.

Et reſpondens ieſus dixit iteruz ī pa
rabolis eis dicens. Simile factum ē
regnū celorum homini regi: qui fecit
nuptias filio ſuo. Et miſit ſeruos ſuoſ
vocare inuitatos ad nuptias: ⁊ nole
bant venrie. Iteruz miſit alios ſeruos dicens: Di
cite inuitatis: Ecce prādiū meū paraui: tauri mei
⁊ altilia occiſa ſūt: ⁊ oīa parata: venite ad nuptias
Illi aūt neglexerūt: ⁊ abierunt: aliꝰ ī villam ſuā: aliꝰ
vero ad negociationez ſuam. Reliqui vero tenue
rūt ſeruos eiꝰ: ⁊ ꝯtumelijs affectoſ occiderūt. Rex
aūt cū audiſſet iratꝰ ē: ⁊ miſſis exercitibus ſuis pdi
dit homicidas illos: ⁊ ciuitatē illoꝝ ſuccēdit. Tūc
ait ſeruis ſuis: Nuptie quidē pate ſunt: ſed qui iui
tati erāt nō fuerūt digni. Ite ergo ad exitus viaꝝ ⁊
quoſcunqꝫ īueneritis vocate ad nuptias. Et egreſ
ſi ſerui eius in vias ꝯgregauerūt oēs quos inuene
runt malos ⁊ bonos: ⁊ īplete ſūt nuptie diſcūben-
tiuz. Intrauit aūt rex vt videret diſcūbētes: ⁊ uidit
ibi hoīez non veſtitū veſte nuptiali: Et ait illi: Ami
ce quō huc intraſti non hñs veſtez nuptialem? At
ille obmutuit. Tunc dixit rex miſtris: Ligatis ma
nibꝰ ⁊ pedibꝰ eius mittite eum in tenebras exterio
res: ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiū. Multi autem
ſunt vocati pauci vero electi.

CHRY. i ho. Quia dixerat: Dabit genti facīēti fructus
eius hic oſtendit cui genti. vnde dicitur: Et reſpondens
ieſus dixit iteruz in parabolis eis dicens: Simile fac. ē
regnum celorum. GLO. Dicit autez: Reſpondens ideſt
obuians praue cogitationi eorum de morte ſua. AVG.
de con. euange. Parabolam autem iſtam ſolus matthe-
us narrat: ſimile quidem etiam lucas cōmemorat: ſed nō
eſt hoc: ſicut ⁊ ipſe ordo indicat. GRE. in ho. Hic per nu
ptias pñs eccleſia: illic per cenam eternum ⁊ vltimum cō
uiuiuz deſignatur. qꝛ ⁊ in hanc nonnulli exituri intrant:
ad illud quiſquis ſemel intrauerit vlterius non exibit.
At ſiquis forte contendat hanc eandem eſſe lectionem: ī-
telligi forſitan poteſt: quia de ꝓiecto eo qui nuptiali ve-
ſte non intrauerat: quod lucas tacuit Mattheus dixit. ꝙ
vero per illum cena: per hunc autem prandium dicit: ne
quaꝙ obſiſtit: quia cū ad horam nonam apud antiquos
prandium fieret quotidie ipſum quoqꝫ prandiū cena vo
cabatur. ORI. Regnum autez celorū ſimile eſt ſm eum
quidez qui regnat homini regi: ſm eum autem qui conre
gnat filio regis: ſm ea vero que ſunt ī regno regis: ſeruis
⁊ inuitatis ad nuptias. Inter quos eſt ⁊ exercitus regis.
Additum eſt autez homini regi: vt hominibus quaſi ho
mo loquatur: ⁊ diſpenſat homines non cupientes diſpen
ſari a deo. Sed tunc ceſſabit regnum celorum eſſe ſimile
homini: cuz ceſſante celo ⁊ contentione ⁊ ceteris paſſio
nibus ⁊ peccatis ceſſauerimus ſm hominez ambulare: ⁊

videbimus eū ſicuti ē: Nūc.n. videmus eū nō ſicuti eſt:
ſed ſicuti ꝓp nr̄aȝ diſpēſationē fact⁹ fuerit nobis. GRE.
in ho. Tūc aūt deus pr̄ deo filio nuptias fecit qn̄ hunc in
vtero virginis humane nāe cōiunxit. Sȝ q꞉ ex duab⁹ ꝑ-
ſonis fieri ſolet nuptiaꝝ cōiunctio: abſit hoc ab itellecti-
bus nr̄is: vt ꝑſonā redēptoꝛis nr̄i ex duab⁹ ꝑſonis creda
mus eē vnitā. Ex duab⁹ quippe atq; i duab⁹ hūc naturis
exiſtere dicim⁹: ſȝ ex duab⁹ ꝑſonis credere ꝯpoſitū vt ne
ꝑhas vitam⁹: Securius ģ dici pōt: q꞉ i hoc rex pr̄ regi fi-
lio nuptias fecit ꝙ ei ꝑ icarnatiōis myſteriū ſcām eccl̄aȝ
ſociauit. Uterus aūt genitricis virginis hui⁹ ſpōſi thala-
mus fuit. CHR. ſup mat. Uel alit̄: Cū reſurrectio fuerit
facta ſanctoꝝ tūc ſuſcipiet hōieȝ vita q̄ ē xp̄s: moꝛtalita-
tē eius ſua moꝛtalitate abſoꝛbēs. Nūc.n. q̄ſi arras futuri
ꝯiugij ſpūmſanctū accipim⁹: tunc aūt ipſuȝ xp̄ȝ plenius
in nobis habebim⁹. ORI. Uel ꝯiunctionē ſpōſi ad ſpon
ſam.i. xp̄i ad aīam verbi ſuſceptionē itellige: partus aūt
opera bona. HILA. Merito aūt a pr̄e iā ſunt he nuptie
facte: q꞉ eternitatis hui⁹ ſocietas: ⁊ noui coꝛpoꝛis deſpon
ſata cōiunctio habet̄ iā ꝑfecta i xp̄o. Sequit̄: Et miſit ſer
uos ſuos vocare iuitatos ad nuptias: ⁊ noluerūt venire
CHRY. ſup mat. Ergo qn̄ miſit ſeruos ſuos iā inuitati
pꝛius erāt. Inuitati ſūt.n. hōies a tp̄e abꝛae cui chꝛiſti in
carnatio ꝓmittebat̄. HIE. Miſit aūt ſeruū ſuū: nec du-
biū qn moyſen ꝑ quē legē inuitatis dedit. Si aūt ſeruos
legerimus: vt plura hn̄t exēplaria: ad ꝓphetas referēdū
ē q꞉ inuitati ꝑ eos venire cōtēpſerunt. Sequit̄: Iteꝝ miſit
alios ſeruos dicēs: Dicite inuitatis. Serui qui ſcdo miſſi
ſunt meli⁹ ē vt ꝓphete intelligant ꝙ ap̄li: ita tn̄ ſi ſeru⁹ ſu-
pꝛa fuerit ſcriptus: ſinaūt ſeruos ibidē legas: hic ſerui ſe
cundi ap̄li ſūt intelligendi. CHR. ſuper mat. Quos mi
ſit cū eis dixit: In viā gētiū ne abieritis: ſȝ potius ite ad
oues ꝑditas domus iſrael. ORIGE. Uel qui pꝛimi mit
tunt̄ ſerui vocare inuitatos ad nuptias: hn̄t̄ ꝓphete cō
uertētes ex populo ꝑ ſuas ꝓphetias ⁊ reſtitutionē eccl̄ie
ad xp̄m. Qui aūt noluerūt venire in pꝛimis iuitati: ſūt q̄
noluerūt audire v̄ba ꝓphetaꝝ. Iteꝝ alij tranſmiſſi: alia
cōgregatio ꝓphetaꝝ ē. HILA. Uel ſerui ꝑmo miſſi q̄
iuitatos vocarēt apoſtoli ſūt: q̄ aūt admonent̄ vt veniāt
inuitati antea: populus iſrael ē. in glām.n. eternitatis ꝑ le
geȝ ē aduocatus. Apoſtoloꝝ ģ erat ꝓpꝛiū cōmonere face
re eos quos inuitauerāt ꝓphete. Qui vero iteꝝ cū pꝛece
ptoꝝ cōditiōe mittunt̄ ap̄lici viri: ſūt ſucceſſoꝛes eoꝛum.
GRE. Sed q꞉ hi q̄ pꝛius inuitati ſūt: ad nuptiaꝝ conui-
uiū venire noluerūt: in ſcda inuitatiōe iā dr̄: Ecce pꝛādiū
meū paraui. HIE. Pꝛādiū paratū ⁊ tauri ⁊ altilia occiſa
vel ꝑ metaphoꝛā opes regie deſcribunt̄ vt ex carnalibus
intelligant̄ ſpiritalia: vel certe dogmatū magnitudo ⁊ do
ctrina dei lege pleniſſima ſentire pōt. CHRY. ſup mat.
Cū ģ dn̄s ap̄lis dixit: Euntes p̄dicate dicētes: quia appꝛo
pinquauit regnū celoꝝ: hoc ſignificauit quod hic dicitur
Pꝛādiū meuȝ paraui: ideſt ex lege ⁊ ꝓphetis ſcripturaꝝ
menſas oꝛnaui. vnde ſequitur. Tauri mei ⁊ altilia occiſa
ſūt. GRE. in ho. Per tauros autē patres veteris teſta
mēti ſignificātur: qui ex permiſſiōe legis inimicos ſuos:
virtuti coꝛpoꝛee coꝛnu feriebāt. Altilia vero ſaginata di
cimus. ab eo enīȝ quod eſt alere altilia vel quaſi alita vo
camus. Per altilia ģ patres noui teſtamēti figurantur q̄
dū gratiā piguedinis iterne dulcedinis ꝑcipiūt a terrenis
deſiderijs ad ſublimia cōtemplatiōis ſue penna ſubleuā
tur. Dicit ģ. Tauri mei ⁊ altilia occiſa ſūt. ac ſi.d. Patrū ꝑ
cedētiū moꝛtes aſpicite: ⁊ remedia vite veſtre cogitate.
CHR. ſup mat. Uel aliter. Iō dic̄: Et ſaginata ⁊ tauros
nō q꞉ ⁊ tauri nō fuerūt ſaginati: ſȝ q꞉ nō oēs ſaginati fue-
rūt tauri: ģ ſaginata tm̄mō dicit ꝓphetas q̄ fuerūt ſpūſcō
repleti: tauros aūt q̄ ꝓphete fuerūt ⁊ ſacerdotes: ſicut hie
remias ⁊ ezechiel. vt.n. tauri duces ſūt gregi: ita ⁊ ſacerdo
tes ꝑncipes ſūt populi. HILA. Uel alit̄: Tauri gloꝛioſa
martyrū ſpecies eſt qui ꝯfeſſiōi dei tanq̄ hoſtia electa ſūt
imolati. Saginata vero ſunt homines ſpiritales tanq̄ ce
leſti pane ad euolandum aues paſte: ceteros acceptꝭ cibi
vbertate expleture. GRE. Notandū vero ꝙ in pꝛioꝛe in
uitatione nil de tauris ⁊ altilibus dicitur. In ſecūda aūt
iam tauri ⁊ altilia mactata memoꝛantur: quia omnipotēs
deus cum verba eius audire nolumus adiungit exēpla:
vt omne quod impoſſibile credimus tanto nobis ad ſpe
randum fiat facilius quanto per hoc tranſiſſe ⁊ alios au
dimus. ORIGE. Uel quia pꝛandium quod paratur eſt
eloquium dei: foꝛtia quoq; eloquioꝛum dei tauri intelli-
gantur: ſuauia vero ⁊ delectabilia eoꝛum ſunt ſaginata.
Siquiſ.n. ꝓferat quedaȝ dicta modica ⁊ non firma: ⁊ nō
magnā virtutē rationis habētia: vident̄ macra eſſe que ꝓ
feruntur. Saginata autē ſunt cū ad vnāquāq; ꝓpoſitiōeȝ
exempla multa rationis pꝛobatione repleta iducunt̄: pu-
ta ſi aliquis de caſtitate ſermonē loquitur: recte intelligi
turtur. Sed cū ipſuȝ ſanctitatis ſermoneȝ cū rationis ꝓ
batione de ſcripturis repletū pꝛotulerit: ita vt delectet ⁊
cōfirmet animū audientis ꝓtulit cū ſaginatū. CHRY.
ſuper matth. Qō autēȝ dicit̄: Et omnia parata ſunt. intel
ligitur quia quicquid queritur ad ſalutē: iam adimpletuȝ
eſt in ſcripturis. Qui enīȝ ignoꝛās ē inuenit ibi quod di-
ſcat. Qui contumax ē: inuenit ibi quod timeat: qui labo-
rat inuenit ibi pꝛomiſſa: quibus excitet̄ ad opus. GLO.
Uel omnia parata ſunt.i. introitus regni paratus eſt per
fidem mee incarnatiōis qui ante fuerat clauſus. CHR.
ſuper matthe. Uel omnia parata dicit que ꝑtinent ad my
ſteriū dominice paſſionis ⁊ noſtre redēptiōis. Dicit aūt:
Uenite ad nuptias: non pedibus ſed fide ⁊ moꝛibus. Se
quit̄: Illi aūt neglexerunt. Quare aūt neglexerint manife
ſtat cum ſubdit̄: Et abierūt: alius in villam ſuaȝ: alius ve
ro ad negociationē ſuam. CRHY. in ho. Quāuis autēȝ
videant̄ rationabiles occaſiones eſſe: ſed hinc diſcimus
etiam ſi neceſſaria ſint que detinent: omnibus tamen pꝛe
ponere ſpiritalia opoꝛtet. Mihi aūt videt̄ ꝙ his occaſio-
nibus vſi: negligentie velamina pꝛoponebant. HILA.
Ambitione enim ſeculi tanq̄ villa hoīes occupantur: plu
res vero ꝓp pecunie cupiditatē negociatione detinentur.
CHRY. ſup matth. Uel aliter: Cū laboꝛe manuū noſtra
rū aliquid facimus: puta exercentes agrū vel vineā aut
opus ligni vel ferri: villam colere videmur. Cū aūt nō la
boꝛe manuū nr̄aꝝ alia lucra ſequimur: totū hoc negocia
tio appellat̄. O miſerrim⁹ mund⁹ ⁊ miſeri qui eū ſequūt̄
Sēper.n. mūdialia opa hoīes excluſerūt a vita. GRE.
Qui ģ itent⁹ laboꝛi terreno: vel mūdi actiōib⁹ dedit̄ my-
ſteriū icarnatōis dn̄ice pēſare ⁊ ſȝ illud viuere.ſ. diſſimu
lat q̄ſi ad villā vel negociū ꝑgēs: venire ad regis nuptias
recuſat. ⁊ plerunq; qd ē grauī⁹ nōnulli vocati: gr̄aȝ nō ſo
lū reſpuūt: ſȝ ēt ꝑſequunt̄. vn̄ ſubdit̄. Reliq̄ v̄o ten. ſer. ei
⁊ ꝯtu. affe. occiderūt. CHR. ſup mat. Uel ꝑ occupatiōeȝ
ville populares iudeoꝝ ſignificat quos mūdi delectatio
ſeꝑauit a xp̄o. Per occupatōeȝ v̄o negociatiōis ſacerdo
tes ceteroſq; miſtros tēpli ſignificauit: quos lucri obtētu
veniētes ad miſteriū legis ⁊ tēpli auaricia ſeꝑauit a fide
De qb⁹ nō dixit ꝙ malignati ſūt ſȝ neglexerūt. q̄.n. odio
aut iuidia crucifixerūt xp̄ȝ: illi malignati ſūt: q̄ aūt nego-
cijs ipediti nō crediderūt: illi neglexiſſe dicunt̄ nō mali-
gnati. De ſua tn̄ moꝛte dn̄s tacet: q꞉ i poꝛi ꝑabola dixe-
rat: ſȝ oñdit moꝛtē diſcipꝉoꝝ ſuoꝝ quos p⁹ aſcēſū ipſius
occiderūt iudei. Stephanū lapidātes ⁊ Iacobū alphei
occidētes: ꝓp q̄ hieruſalē deſtructa ē a romanis: Et notā
dū ꝙ ira i deo nō ꝓpꝛie ſȝ trāſlatiue dr̄. Tūc.n. iraſci dr̄
qn̄ vlciſcit̄. vn̄ ⁊ hic dr̄. Rex aūt cū au. iratus ē. HIE. Qui
inuitabat ad nuptias ⁊ agebat opera clemētie hoīs nomē
appoſitū ē. nūc aūt qn̄ ad vltioneȝ venit: hō ſilet ⁊ rex tm̄
dicitur. ORIGE. Dicāt aūt qui peccāt i deū legis ⁊ pꝛo-
phetarū ⁊ totius creationis v̄rū iſte qui ⁊ homo dicitur
⁊ iratus ꝓponit̄: ipſe ē pater xp̄i: ꝙ ſi dixerint hunc ipſuȝ
eſſe cogendi ſunt confiteri quoniam multa in eo ſm̄ paſ-
ſibilem

ſibilem hominū naturā eē dicuntur:nō q̄a ipſe paſſibilis
ē:ſed q̄a morē gerit paſſibilis nature hominū. Et ꝫ hāc
conſequentiā ſuſcipere cōuenit ⁊ irā dei ⁊ pniam ⁊ cete-
ra huiuſmodi in propheti. Sequitur: Et miſſis exerciti.
HIE. Per hoc exercitus romanos intelligimus ſub du
ce veſpaſiano ⁊ tito:qui occiſis iudee populiſ:preuarica
tricem incenderunt ciuitatē. CHRY. ſuper matth. Ro
manus aūt exercitus dr̄ exercit⁹ dei: qꝛ dn̄i ē terra ⁊ ple
nitudo eius:nec etiā veniſſent romani hierlm niſi eos do
min⁹ excitaſſet. ORI. Uel āgeloꝝ agmina ſunt exercit⁹
regis noſtri. miſſis ergo exercitib⁹ extinxiſſe homicidaſ
dr̄:q̄a in hominib⁹ oē iudiciū per angelos exercet. Homi
cidas ergo pdit:q̄a perſequētes interimit. Ciuitatē eoꝝ
igni ſuccendit:qꝛ illorum non ſolū aīe:ſed caro quoq; in
qua habitauerant eterna gehenne flāma cruciāt. ORI.
Uel ciuitas ipſorū ē ſm vnūquodq; dogma congregatio
eoꝝ q̄ conueniūt i ſapiētia principū huius ſeculi quā ſuc
cendit rex ⁊ exterminat q̄ſi ex malis edificationib⁹ cōſiſtē
tem. GRE. Sed his q̄ inuitātē ſe cōtēni cōſpicit: filij ſui
nuptias vacuas nō habebit. queq; .n. ſermo dei iuēturus
ē vbi requieſcat. vn̄ ſubdit. Tūc ait ſuis ſuis. ORI. i. apo
ſtolis aut angelis q̄ prepoſiti erāt in vocatiōe gētiū. Nu
ptie q̄dē parate ſūt. REMI. i. oē ſacramētū humane di
ſpenſatiōis iā pactū atq; copletū ē. Sed q̄ inuitati erant
.i. iudei nō fuerūt digni:qꝛ dei iuſticiā ignorātes ⁊ ſuam
ſtatuere volētes idignos ſe iudicauerunt eterne vite: Re-
probato ergo iudaico pp̄lo ad has nuptias gentilis pp̄ls
ē ſuſcept⁹. vn̄ ſeqtur. Ite ergo ad exi. viarū ⁊ quoſ. inue.
vo. ad nuptias. HIE. Gentilis. n. pp̄ls nō erat i vijs:ſed
exitib⁹ viaꝝ. REMI. Qui ſūt errores gētiliū. CHRY.
ſup math. Uel vie ſunt oēs profeſſiones huius mūdi: vt
puta philoſophie militie ⁊ huiuſmodi. Dicit ḡ: Ite ad exi
tus viarū vt cuiuſlibet cōditiōis hoīes vocēt ad fidē. ad-
huc ſicut caſtitas via ē q̄ ducit ad deū: ſic fornicatio via
ē que ducit ad diabolū: ⁊ ſic de alijs virtutib⁹ ⁊ vitijs. iu
bet ergo vt cuiuſcūq; cōuerſatiōis vl' conditionis hoīes
inuitēt ad fidē. HILA. Per viā ēt tēpus ſeculi itelligen-
dū ē: atq; iō ad exit⁹ viaꝝ iubēt ire:qꝛ oīb⁹ retroacta do
nātur. GRE. Uel aliter: In ſcriptura ſacra vias actiōes
accipim⁹. Exitus viaꝝ itelligim⁹ defect⁹ actionū: qꝛ illi
plerūq; facile ad deū veniūt quos in terrenis actionib⁹
proſpera nulla comitant. ORI. Uel alit. Puto hāc pri-
mā vocationē fuiſſe ad nuptias aliq̄rū igenuaꝝ animarū
Principalit. n. de⁹ vult venire ad epulationē diuini elo-
quij: eos q̄ ad intelligendū ſūt ingenioſiores: ⁊ q̄m q̄ hu-
iuſmodi ſūt nolūt ad iſtā vocationē venire: tranſmittunt
alij ſui ꝓuocātes eos ⁊ promittētes ꝙ ſi venerint: pcipi-
ent prādiū patrī a rege. Sicut. n. in corpalib⁹ alia ē q̄ nu-
bit ſpōſa: alij inuitatores: alij q̄ iuitant ad nuptias: ſic de⁹
ſcit diuerſos ordines aiarū: earūq; virtutes ⁊ cauſas ob
q̄s hi q̄dē in cōſtitutiōe ſponſe accipiuntur: alij in ordine
ſeruoꝝ vocātiū: alij in nūero inuitatoꝝ ad nuptias. Sꝫ
q̄ principaliter quidē fuerāt iuitati primos iuitatores q̄
ſi paupes ſenſu neglexerūt ⁊ abierūt ſua ſequētes: in qui
bus magis ſūt delectati ꝙ i his q̄ rex ꝑ ſuos ſuos ꝓmit
tebat: ſꝫ hi leuiores ſūt his q̄ ſuis trāſmiſſis iiuriant et
iterficiūt: q. ſ. ꝓparatiōe cōtencioſoꝝ vboꝝ auſi ſūt tenuiſ
ſe ſuos miſſos q̄ nō ſūt ꝓparati ad ſoluēdas q̄ōnes coꝝ
v'ſutas ⁊ contumelijs afficiūtur vel iterficiūt ab eis. Se
q̄tur: Et egreſſi ſui ei⁹ in vias cōgregauerūt oēs quos in-
ue. ma. ⁊ bonos. ORI. Egrediētes ſerui ſiue de iudea ⁊
hierlm apli chriſti: ſiue ab interiorib⁹ angeli ſancti: veni
entes ad vias diuerſas diuerſoꝝ moꝝ congregauerunt
quoſcūq; inuenerūt. Et non curāt vtrū aliq̄n an vocatio
nem mali fuerint aut boni. bonos autem intelligere hic
ſimpliciter conuenit humiliores ⁊ rectiores ex eis q̄ ve
niebāt ad cultū dei: quib⁹ cōueniebat q̄ꝺ apl's ait: Cū gē-
tes q̄ legē nō hn̄t: ea que legis ſūt faciūt: ipſi ſibi ſunt lex.
HIE. Inter ipſos. n. gētiles infinita ē diuerſitas: cū ali-

os ſciam⁹ eē ꝓcliuiores ad vitia: alios ad honeſtatē mo
rū virtutib⁹ deditos. GRE. Uel hoc dicit: qꝛ in hac ec
cleſia nec mali ſine bonis: nec boni ſine malis eē pn̄t. bo
nus aūt nō fuit q̄ malos tolerare recuſauit. Sequit: Et im
plete ſūt nuptie diſcūbētiū. ORI. Nuptie. ſ. chriſti ⁊ ec-
cleſie ſūt iplete: dū reſtituti deo q̄ ab aplis ſunt iuenti re-
cubuerūt ad epulādū in nuptijs: ſed q̄m bonos ⁊ malos
oportuit q̄dē vocari: nō aūt vt mali permanerēt mali: ſed
vt deponerēt veſtimēta ꝯtra nuptijs ⁊ induerēt nuptia-
lia indumenta. ſ. viſcera miſicordie benignitatis. Jō rex
egredit vt videat diſcūbētes priuſquā apponat eis pran
diū vt retineat hn̄tes nuptialia veſtimēta ⁊ delectet: cō-
dēnetq; contrarios. vn̄ ſeqtur Intrauit aūt rex vt videret
diſcūbētes. CHRY. ſuper matth. Non qꝛ alicubi ipſe
nō eſt: ſed vbi vult per iudiciū aſpicere ibi dicit preſens:
vbi aūt nō vult: abſēs videt. Dies aūt aſpectatiōis ē di
es iudicij: q̄n viſitaturus ē chriſtianos: qui ſup menſam
ſcripturarū recūbūt. ORI. Ingrediēs aūt inuenit quen
dā q̄ nō mutauerat proprios mores. vn̄ ſeqtur: Et vidit
ibi hominē non veſtitum veſte nuptiali. Singulariter di
xit: q̄a vnius ſunt generis oēs q̄ ſeruant maliciam poſt fi
dem quā habuerant ante fidē. GRE. Quid aūt debem⁹
intelligere per nuptialē veſtē: niſi charitatē? qꝛ hanc in ſe
dn̄s habuit: dū ad ſociādē ſibi eccleſie nuptias veniret.
Intrat ergo ad nuptias: ſed ſine veſte nuptiali: qui i eccle
ſia fidem habet: ſed charitatē non habet. AVG. contra
fauſtum: Uel ſine veſte nuptiali nuptias adit qui querit
ibi gloriaꝫ: non ſponſi ſed ſuam. HILA. Uel veſtis nu
ptialis eſt gratia ſpiritusſancti ⁊ candor habitus celeſtis
qui bone interrogationis confeſſione ſuſceptus vſq; i ce-
tum regni celorū imaculatus ⁊ integer eſt reſeruandus.
HIE. Uel veſtis nuptialis precepta ſunt domini: ⁊ ope
ra que cōplentur ex lege ⁊ euangelio nouiq; hominis ef
ficiunt veſtimentum quod qui in die iudicij inuentus ſub
nomine chriſtiano non habet: ſtatim corripitur. vnde ſeq
tur: Et ait illi: Amice quomodo huc intraſti nō habēs ve
ſtem nuptialeꝫ? Amicū vocat: qꝛ eſt inuitatus ad nuptias
quaſi ſit amic⁹ per fidem. Arguit autem impudētie ꝙ ve
ſte ſordida mūdicias pollucrit nuptiales. ORI. Et q̄m
qui peccat ⁊ non induit dn̄ꝫ ieſuꝫ chriſtū: nō habet excu
ſationē aliquā. ideo ſequit: At ille obmutuit. HIE. In tē
pore eniꝫ illo nō erit loc⁹ impudentie: nec negandi facul
tas cum omnes angeli ⁊ mūdus ipſe teſtes ſint peccato
ruꝫ. GRE. Non aūt ſolū reiectus ē a nuptijs qui iniuri
aꝫ nuptijs fecit: ſed adhuc a miniſtris regis ſuper vincu
la conſtitutis ligatus inceſſione qua non eſt vſus ad bo-
num: ⁊ apprehenſoria virtute qua nullū opus ad bonuꝫ
impleuit: cōdēnatus ē in loco ab omni lumine alieno q̄
vocat tenebre exteriores. vnde ſequit. Tunc rex dixit mi
niſtris: Liga. ma. ⁊ pe. mit. eū in tene. exteriores GRE.
Ligantur tunc pedes ⁊ man⁹ per diſtrictionē ſnie: q mo
do a prauis opib⁹ ligari noluerūt per meliorationē vite:
vel tūc ligat pena quos modo a bonis operibus ligauit
culpa. AVG. xi. de tri. Prauarum vero atq; diſtortaꝝ
volūtatū iplicatio vinculuꝫ ē quo alligat qui hoc ait: Ut
proijciat in tenebras exteriores. GRE. Interiores auteꝫ
tenebras dicim⁹ cecitatē cordis: exteriores vero eternaꝫ
noctē damnationis. CHRY. ſup matth. Uel per hoc
deſignat differētia tormētoꝝ in petōrib⁹. Sūt. n. ꝑme te
nebre exteriores: interiores aūt minores: ⁊ nouiſſimi lo
ci. Seqtur. Ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dētium. HIE. In fletu
oculoꝝ ⁊ ſtridore dentiū per methaphorā mēbrorū cor
poraliū: magnitudo oſ̄dit tormētoꝝ. Man⁹ quoq; liga
tas ⁊ pedes: fletū oculorū ⁊ ſtridorē dentiū: ad cōprobā
dā reſurrectionis intellige veritatem GRE. Ut illic dē
tes ſtrideant qui de edacitate gaudebāt: illic oculi defle
ant qui h per illicitas concupiſcentias verſabant q̄ten⁹
ſingula mēbra ſupplicio ſubiaceant q̄ hic ſingulis quibuſ
q; vitijs ſubiecta ſeruiebant. HIE. Et qꝛ i cōuiuio nupti

ali non initium ſed finis queritur: ſubditur. Multi enim
ſunt vocati pauci vero electi. HILA. In inuitante eni
ſine exceptione publice bonitatis humanitas eſt: in in-
uitatis vero vel vocatis de iudicio meritorū ꝓbitati ele
ctio ē. GRE. Nōnulli .n. bona nec incipiūt: nōnulli vͦo i
bonis q̄ inceperūt minime ꝑſiſtūt. Tāto ergo ſibi vnuſ-
q̄ſq; ſolicite metuat: q̄to ignorat q̄ reſtāt. CHRY. ſup
matth. Uel aliter: Quotiēs deus tentat eccleſiā ſuā igre
dit̄ ad eā vt videat diſcūbētes: ⁊ ſi inuenerit aliquē nō ha
bentē veſtē nuptialē interrogat eū vt q̄d fact⁹ es chriſtia-
nus ſi hec opa diligebas? Talē ergo chriſtus tradit mi-
niſtris ſuis .i. aliq̄b⁹ magris ſeductiōis: ⁊ ligant man⁹ ei⁹
.i. opa: ⁊ pedes .i. mot⁹ aīe: ⁊ mittunt eū in tenebras .i. i er
rores vel gentiū: vel iudeorū vel hereſim. propinquiores
enim ſunt tenebre gentiliū: q̄a vitatē ſpernunt quā nō au-
dierunt: ſed exteriores iudeorū q̄ audierūt: ſed nō credi-
derunt: ſed magis exteriores hereticorum qui audierūt
⁊ didicerunt.

¶ Tūc abeūtes phariſei cōſiliū inierūt vt capent
eū i ſmone. Et mittūt ei diſcipulos ſuos cū hero
dianis dicētes: Magr̄ ſcimus q2 verax es ⁊ viā
dei i veritate doces: ⁊ nō ē tibi cura de aliquo. Nō
.n. reſpicis pſonā hoīū. Dic ergo nob̄ q̄d tibi vi
det̄: Licet cenſū dari ceſari an nō? Cognita autē
ieſus neq̄tia eorū ait: Quid me tētatis hypocrite?
Oſ̄dite mihi nūmiſma cenſus. At illi obtulerunt
ei denariū. Et ait illis ieſus: Cuius ē imago hec ⁊
ſupſcriptio? Dicūt ei: Ceſaris. Tūc ait illis: Red
dite ergo que ſunt ceſaris ceſari: ⁊ que ſūt dei deo.
Et audientes mirati ſunt: ⁊ relicto eo abierunt.

CHRY. ſup matth. Sicut ſi aliq̄s claudere voluerit aq̄
currētis meatū ſi excluſa fuerit per aliquā violentiā ali
unde ſibi ſemitā q̄rit: ſic iudeorū malignitas ex vna par-
te ꝯfuſa: aliū ſibi aditū adinuenit. vn̄ dr̄. Tūc abeū. pha. cō
ſi. inie. vt ca. eū. in ſermone. Abierūt inquā ad herodia-
nos: Quale cōſiliū tales ⁊ conſiliatores. ⁊ iō ſeqtur: Et
mittūt ei diſci. ſu. cū herodianis. GLO. Tanq̄ ignotis
vt facili⁹ deciperēt: ⁊ p eos illū caperēt: cū timētes turbā
hoc p ſe nō preſumerēt facere. HIE. Nup q̄dē ſub ceſa-
re auguſto iudea ſubiecta romanis: q̄n in toto orbe ē ce-
lebrata deſcriptio ſtipendaria facta fuerat. Et erat i pplo
magna ſeditio: dicentib⁹ aliis pro ſecuritate ⁊ q̄ete q̄ ro-
mani pro oīb⁹ militarent: debere tributa pſolui. Phari-
ſei vͦo q̄ ſibi applaudebāt i iuſticia: ecōtrario nitentibus
nō debere populū dei q̄ decimas ſolueret ⁊ p̄mitias da
ret ⁊ cetera q̄ in lege ſcripta ſūt hūanis legibus ſubiace-
re. Ceſar aūt auguſt⁹ herodē filiū antipatris alienigenā
⁊ pſelitū regē iudeis conſtituerat: q̄ tributis preeſſet ⁊ ro-
mano pareret imperio. Mittunt igit̄ phariſei diſcipulos
ſuos cū herodianis .i. militib⁹ herodis. ſeu quos illuden
tes phariſei: q2 romanis tributa ſoluebant: herodianos
vocabant: ⁊ non diuino cultui deditos. CHRY in ho.
Propter hoc aūt ſuos diſcipulos ⁊ herodis milites ſi-
mul mittūt: vt quodcūq; dixerit reprehendat̄. cupiebāt
.n. magis aduerſū herodianos eū aliquid dicere: q2 .n.
eum detinere timebant ꝓpter turbas: voluerūt ei pericu-
lum immittere ex hoc ꝙ eēt publicis tributis obnoxius
CHRY. ſup matth. Hec ē aūt hypocritarū prima ſimu-
latio: q2 laudant quos pdere volūt. Et iō i laudē ꝓrūpūt
dicentes: Magiſter ſcim⁹ q2 verax es. Magiſtrū eū vo-
cant vt quaſi honorat⁹ ⁊ laudatus myſteriū ſui cordis
ſimpliciter eis apiat: tanq̄ volēs eos habere diſcipulos
GLO. Tripliciter aūt contingit aliquē veritatē non do-
cere. Primo ex parte ipſi⁹ docētis: q2 .ſ. veritatē vel non
nouit: vel nō amat. ⁊ ꝯ hoc dicūt: Scim⁹ quia verax es.
Secūdo ex parte dei: cui⁹ timore poſtpoſito q̄dā vitatē

de eo quā nouerūt: nō pure ānūciāt. ⁊ cōtra hoc dicunt:
Et viā dei in vitate doces. Tertio ex pte pximi: ex cuius
timore vel amore aliq̄s vitatē tacet. ⁊ ad hoc excludēdū
dicūt: Et nō ē tibi cura de aliquo .ſ. hoīe. non .n. reſpicis
perſonam hominum. CHRY. in ho. Hoc de hero-
de ⁊ ceſare occulte inſinuabāt. HIE. Blāda q̄dē ⁊ frau-
dulēta iterrogatio illic ꝓuocat r̄ndēte vt magis deū ꝙ
ceſarē timeat. vn̄ dicit: Dic ergo nobis q̄d tibi videt̄: licet
cenſū dari ceſari an nō? Ut ſi dicat nō debere tributa ſol-
ui ſtatī audiētes herodiani: ſeditionis reū cōtra roma-
nū principē eū teneāt. CHRY. in ho. Quia .n. ſciebant
ꝙ q̄dā hāc diſcordiā meditātes occiſi erāt: volebant et
ipſū p ſermones hos in talē ſuſpitionē imittere. Sequit̄.
Cognita aūt ie. neq̄. eorū ait. Quid me tēta. hypocrite.
CHRY. ſup matth. Nō ſm̄ ſermones eorū pacificos
blāde r̄ndit: ſed ſ̄ꝫ cōſciētiā eorū crudelē aſpa dixit: quia
de⁹ voluntatib⁹ r̄ndet: nō vbis. HIE. Prima ergo vir-
tus ē r̄ndētis: interrogātiū mētes cognoſcere: ⁊ nō diſci-
pulos ſed tētatores vocare. Hypocrita ergo vocat̄ q̄ ali
ud ē ⁊ aliud ſimulat. CHRY. ſup matth. Dicit ḡ eis hy
pocrite: vt cōſiderātes eū humanorū cordiū cognitorē
q̄ͦ facere cogitabāt pficere nō auderēt: Uide ergo ꝙ pha
riſei blādiebātur vt pderēt: ſed ieſus cōfūdebat vt ſalua
ret: q̄a vtilior ē hoī de⁹ irat⁹ ꝙ hō ꝓpiti⁹. HIE. Sapiē
tia .n. ſemp ſapienter egit: vt ſuis potiſſimū tētatores ſer-
monib⁹ ꝯfutētur. Et iō ſeqtur. Oſ̄dite mihi nūmiſma cē-
ſus. At illi obtulerūt ei denariū. Hoc gen⁹ nūmi ē q̄ͦ pro
decē nūmis cōputabat: ⁊ habebat imaginē ceſaris. vn̄ ſe
q̄tur: Et ait illis ieſus: Cui⁹ ē imago hec ⁊ ſuperſcriptio?
Qui putant interrogationē ſaluatoris ignorātiā eē ⁊ nō
diſpenſationē: diſcāt ex pn̄ti loco ꝙ vtiq; poterat ſcire ie
ſus cui⁹ imago eēt in nūmo. Seqtur: Dicūt ei: Ceſaris. Ce
ſarē nō putem⁹ auguſtū: ſ̄ꝫ tyberiū ſignificari: ſub quo et
paſſus ē dn̄s. Oēs autē reges romani a primo cayo ce-
ſare q̄ iperiū arripuerat ceſares appellāt. Seqtur. Red-
dite ḡ q̄ ſūt ceſaris ceſari .i. nūmū tributum ⁊ pecuniam.
HILA. Si .n. nihil quod ceſaris ē penes nos reſederit:
conditione reddēdi ei q̄ ſua ſunt non tenebimur. Porro
aūt ſi reb⁹ illi⁹ icūbam⁹: ſi iure ptātis ſue vtimur: extra
q̄relā iniurie ē reddē ceſari q̄ͦ ceſaris eſt. CHRY. Tu
aūt cū audieris: Reddite q̄ ſūt ceſaris ceſari: illa ſcito eū
dicere ſolū: q̄ in nullo pietati nocēt: q̄a ſi aliq̄d tale fuerit
nō adhuc ceſaris ē: ſ̄ꝫ diaboli tributū. Deinde vt non di-
cant: q̄m hominib⁹ nos ſubiicis ſubdit: Et q̄ ſūt dei deo.
HIE. i. decimas: p̄mitias: oblatiōes: ⁊ victimas: ſicut ⁊
ipſe dn̄s reddidit ceſari tributa pro ſe ⁊ petro: ⁊ deo red
didit q̄ dei ſunt: patris faciēs voluntatē. HILA. Deo
ēt q̄ eius ſūt reddere nos oportet .i. corpus ⁊ aīā ⁊ vo-
luntatē. Nūmiſma .n. ceſaris i auro ē i quo ē ei⁹ imago de
picta. Dei nūmiſma hō ē i quo ē dei imago figurata. iō di
uitias veſtras date ceſari: deo aūt inocentie vr̄e conſcien
tiā ſuate. ORI. Ex hoc loco diſcim⁹ ſaluatoris exēplo
vt nō his que a multis dicunt: ⁊ propterea glorioſa vi-
dentur occaſione pietatis attēdam⁹: ſ̄ꝫ q̄ cōuenienter ſm̄
ordinē rōnis dicūtur. Poſſum⁹ aūt ⁊ moraliter intellige
re locū iſtū: q̄m debem⁹ corpori q̄dā dare q̄ſi tributū ceſa
ri .i. neceſſaria. Quecūq; aūt ſūt cōuenientia animarū na
ture .i. ea q̄ ducunt ad virtutem: debem⁹ deo offerre: q̄ er
go ſupra modū docent legem dei: ⁊ de reb⁹ debitis cor-
pori nihil curare precipiūt: ſunt phariſei q̄ reddere ceſa-
ri tributū vetabāt: ꝓhibētes .ſ. nubere ⁊ abſtinere a cibis
quos de⁹ creauit. q̄ vͦo ſupra modū eſtimat oportē corpo
rib⁹ idulgē: ipſi ſūt herodiani. Saluator autē nr̄ vult vt
nec virt⁹ minoret̄ dū ſupra modū carni ſuim⁹: nec carnā
nā grauet dū abūdāti⁹ vtutib⁹ adherem⁹. Ut pnceps mū
di .i. diabol⁹ dr̄ ceſar. n̄ .n. poſſum⁹ reddere dͦo q̄ dei ſūt ni
ſi p̄us reddiderim⁹ pncipi q̄ ſūt ſua .i. niſi dpoſuerim⁹ mali
cia vniuerſā. Hoc ēt diſcam⁹ ex loco pn̄ti ꝙ ꝯ tētātes nec
oīno tacere debemus nec ſimpliciter reſpondere: ſ̄ꝫ cir-

cū́ſpecte vt precidamꝰ occaſione querentiū in nobis oc-
caſionē: ⁊ doceamus irreprehenſibiliter que poſſunt ſal
uare volentes ſaluari. HIE. Qui autē credere debue-
rant ad tantam ſapientiam mirati ſunt ꝙ calliditas eoꝝ
inſidiandi nō inueniſſet locū. vnde ſequit̄: Et audiētes mi
rati ſūt ⁊ relicto eo abierunt. Infidelitatē pariter cuꝫ ad-
miratione reportantes.

In illa die acceſſerūt ad eū ſaducei qui dicunt
non eē reſurrectionē ⁊ iterrogauerūt eum dicētes
Magiſter: moyſes dixit: Siquis mortuus fuerit
non habēs filiū: vt ducat frater eiꝰ vxorem illius ⁊
ſuſcitet ſemē fratri ſuo. Erāt aūt apud nos ſeptem
fratres: ⁊ primꝰ vxore ducta defunctꝰ ē: ⁊ nō habēſ
ſemē reliqt vxorē ſuā fratri ſuo. Similiter ſecūduſ
⁊ tertius vſqꝫ ad ſeptimū. Nouiſſime aūt omniū
⁊ mulier defuncta ē: In reſurrectione ergo cuius
erit de ſeptē vxor? Oēs enim habuerunt eā. Re
ſpōdens aūt ieſus: ait illis: Erratis neſcientes ſcri
pturas neqꝫ virtutē dei. In reſurrectione. n. neqꝫ
nubēt neqꝫ nubētur: ſed erūt ſicut angeli dei in ce
lo. De reſurrectiōe aūt mortuoꝝ nō legiſtis qđ
dictū ē a deo dicēte vobis: Ego ſuꝫ deus abraaꝫ:
⁊ deus iſaac: ⁊ deus iacob. Non eſt deꝰ mortuo
rū ſed viuentiū. Et audientes turbe mirabantur
in doctrina eius.

CHRY. in ho. Cōfutatis phariſeoꝝ diſcipulis cum he
rodianis: ſaducei ſe imittūt: cū tñ ex cōfuſione poꝝ eos
oporteret effici pigriores: ſed preſumptio inuerecūdum
quod ē ⁊ pertinax ⁊ ipoſſibilia tentans. ꝓpter hoc ⁊ euā
geliſta ſtupēs eoꝝ demētiā: hoc ipſuꝫ ſignificat dicens:
In illa die acceſ. ad eū ſaducei. CHRY. ſuper matth.
Qñ recedebāt phariſei accedebāt ſaducei: forte tali cōſi-
lio: q: decertabāt qs eū ante cōprehēdere poſſet: vel ſi ra
tione eū non poſſent ſuperare: ſaltē per ipſaꝫ frequentiā
ſubuerterent ſenſuꝫ eiꝰ. HIE. Due hereſes erāt in iude
is: vna phariſeoꝝ: ⁊ altera ſaduceoꝝ: phariſei traditio-
nū ⁊ obſeruationū iuſticiā preferebāt: vñ ⁊ diuiſi vocabā-
tur a populo: ſaducei aūt q̄ interpretātur iuſti: ipſi vendi
cabāt ſibi ꝙ nō erāt operibꝰ ⁊ corporis ⁊ aīe reſurrectio
nem credētibꝰ ꝯfitentibuſqꝫ ⁊ angelos ⁊ ſpiritū ſequētes
iuxta actus apoſtoloꝝ oīa denegabant. vñ ⁊ hic dicitur
Qui dicūt reſurrectionē nō eē. ORI. Nō ſolū aūt car-
nis reſurrectionē negabāt: ſꝫ ēt aīe imortalitatē tollebāt.
CHRY. ſup matth. Videns. n. diabolus: q: iuſtitiā dei
omino extinguere nō potuit: introduxit hereſim ſaduceoꝝ
qui dicerēt nō eē reſurrectionē mortuoꝝ: que res oē pro
poſitū faciēde iuſtitie frāgit. qs. n. contētus erit aduerſus
ſeipſum quotidie luctamina exercere niſi ad ſpeꝫ reſurre
ctionis aſpiceret. GRE. xiiij. mora. Sunt aūt nōnulli cō
ſiderātes ꝙ ſpūs a carne ſoluit̄: ꝙ caro in putredinē ver-
tit̄: ꝙ putredo ī puluerē reducitur: ꝙ puluis in elementa
ſoluit̄: vt nequaꝙ ab humanis oculis videat̄ reſurrectio
nē fieri poſſe deſperant: ⁊ dū arida oſſa inſpiciūt: hec ve
ſtiri carnibꝰ: ruſumqꝫ ad vitam vireſcere poſſe fieri diffi
dunt. AVG. in enche. Non aūt perit deo terrena mate-
ries: de q mortaliū creat̄ caro: ſed in quēlibet puluerem
cinerēue ſoluat̄: in quoſlibet halitus auraſqꝫ diffugiat. in
quācūqꝫ alioꝝ corpoꝝ ſubſtātiaꝫ vel in ipſa elementa
vertatur: in quorūcūqꝫ animaliū aut etiā hominū cibum
cedat: carneqꝫ mutet̄: aīe illi humane ī pūcto tēporis red
dit̄ q̄ eā primitus vt hō fieret: viueret ⁊ creſceret: aīauit.
CHRY. ſup matth. Ad defenſionem aūt ſui erroris iue
niſſe ſe argutiſſimā rōnē ſaducei putabāt. vñ ſequit̄: Et in
terro. eū dicētes: Magr̄: moyſes dixit: Siquis mortuus
fuerit. CHRY. in ho. Quia. n. imitigabile malū mors
erat apud iudeos: q̄ oīa pro pñti vita faciebant: in legem
deduxit moyſes defūcti ſine filijs vxorē fratri dari opor
tere vt defuncto filiꝰ naſceret̄ ex fratre: ⁊ nō excideret no
men eius qđ erat quedā mortis mitigatio. nō aūt aliꝰ ꝙ
frater vel propinquꝰ iubebat̄ accipe vxorē defuncti: qm̄
nō ita putaret q̄ ex tali cōiunctione erat naſciturꝰ eē filiꝰ
eiꝰ q̄ obijt: ⁊ iterū extraneus nō ita haberet neceſſitatem
ſtatuere domū eius qui obierat ſicut frater: cui ēt ex co-
gnatione hoc facere iuſtū erat. Sequit̄: Erāt autem apud
nos ſeptē fratres. HIE. Qui reſurrectionē corpoꝝ nō
credebāt ⁊ aīaꝫ putabant interire cū corporibꝰ: recte iſti
iuſmodi fingunt fabulam que delyramēti arguat eos qui
reſurrectionē aſſerant mortuoꝝ. Turpitudinē ergo fabu
le opponūt: vt reſurrectionis denegēt vitatē. vñ conclu-
dunt: In reſurrectiōe ergo cuiꝰ erit: ꝑōt aūt fieri vt vere ī
gente eorum hoc aliqñ acciderit. AVG. de q. euā. Per
hos aūt ſeptē fratres myſtice intelligūtur hoīes ipij qui
fructū iuſticie nō potuerūt afferre in terra ꝑ oēs. vij. mun
di etates: qbꝰ iſta terra cōſiſtit. poſtea. n. ⁊ ipſa terra tran
ſiet ꝑ quā oēs illi q̄ſi ſeptē ſteriliter trāſierūt. Sequit̄. Rñ
dens aūt ieſus ait illis: Erratis neſciētes ſcripturas neqꝫ
virtutē dei. CHRY. ſuper matth. Sapiēter primum ar
guit ſtulticiā eoꝝ: q: nō legebāt. ſecūdo ignorātiā: q: nō
cognoſcebāt deū. Ex diligētia. n. lectiōis naſcitur ſcien-
tia dei: ignorātia aūt negligētie filia ē. HIE. Propterea
ergo errāt q: ſcripturas neſciūt: ⁊ q: ſcripturas neſciunt
cōſequēter ignorāt virtutē dei. ORI. Duas aūt res di-
cit eos neſcire: vnā quidē ſcripturas: alterā aūt virtuteꝫ
dei ꝑ quā reſurrectio fit ⁊ noua vita in eo. Vel dñs argu
ens ſaduceos neſcire virtutē dei ſe eos nō cognoſcere ar
guebat. ipſe. n. erat virtꝰ dei ⁊ nō cognoſcebāt eū quaſi ne
ſcientes ſcripturas q̄ loquūtur de eo: ꝓpterea nec reſur-
rectionē credebāt quā facturꝰ fuerat ipſe. Querit̄ aūt cuꝫ
ſaluator dicat: Erratis neſciētes ſcripturas. q̄ſi dicat: qđ
ī quibuſdā ſcripturis poſitū ē qđ ſequit̄. In reſurrectione
neqꝫ nubēt: qđ in veteri teſtamēto non legit̄ ſcriptū. Nos
aūt dicimꝰ: q: ſcriptū ē nō in ipſis ſermonibuſ manifeſte
iſta dicētibꝰ: ſed ī myſterio indicātibꝰ ſm̄ intellectū mo-
ralē: nā cū ſit lex vmbra futurorum bonoꝝ: dicēs quod
liber de viris ⁊ vxoribꝰ: de ſpiritalibꝰ nuptijs principa
liter dicit: Sꝫ nec hoc inueniō alicubi ſcripturā dicētē ſan
ctos poſt exitum fore ſicͥ āgelos dei: niſi forte qs ⁊ hoc
moralit̄ itelligat: ſꝫ illud qđ dī. Tu aūt ibis ad pr̄es tu-
os. Itē appoſitꝰ ē ad pplꝫ ſuū. Dicet aūt aliqs: Iō eos in
crepabat: qꝛ nō legebāt ceteras ſcripturas q̄ ſūt extra le-
gē: ⁊ iō errabāt. Aliꝰ aūt dicit ꝙ neſciebāt moyſaice legis
ſcripturas: ex eo ꝙ diuinū ſenſū earum nō ſcrutabātur.
CHRY. ſup matth. Vel qđ dicit: In reſurrectiōe neqꝫ
nubēt: retulit ad hoc qđ dixerat. Neſciē virtutē dei. Qđ
aūt dixit: Ego ſuꝫ deꝰ abraaꝫ: ad illud qđ dixit: Neſcitis
ſcripturas. Et quidē calūniatoribꝰ ꝓmū oportet ī aliqua
qōne auctoritatē ſcripture ꝓferre: deīde rōnē exponere:
interrogātibꝰ ꝑ ignorātiā ꝓus rōnē exponamus: poſtea
auctoritate cōfirmemꝰ: qm̄ calūniatores cōuincere opor
tet: interrogatores aūt docere: iō his iterrogantibus per
ignorātiā: ꝓus rōnē expoſuit dicens. In reſurrectione.
HIE ī hoc āt qđ dī: Neqꝫ nubēt neqꝫ nubēt̄. Latina ꝯſue
tudo greco idcomati non rñdet. Nubere. n. apud latinos
ꝓprie dicūt̄ mulieres: ſꝫ nos ſimpliciter dictū itelligamꝰ
ꝙ nubere de viris: ⁊ nu ī de mlr̄ibꝰ dictū ſit. CHRY.
ſup matth. In hoc q̄ dē ſeclo q: morimur: iō vxores duci
mꝰ: vt qđ moriēdo minuit̄: naſcēdo ſuppleat̄. ibi aūt mo
riēdi neceſſitas tollit̄. vñ ⁊ naſcēdi cā ſoluta ē. HILA. Et
q̄ dē ſuffecerat aduerſus ſaduceos opinionē: illecebre cor
poree receſſiſſe: ⁊ officijs ceſſātibꝰ iania hec corpuꝫ gau
dia ſuſtuliſſe: ſꝫ adiecit: ſꝫ ſit ſic āgeli dei ī celo. CHRY.
ī ho. ꝑ qđ ad īterrogatū ꝯueniēt rñdet: q:. n. hec erat eiſ cā
eſtimandi reſurrectioneꝫ non eſſe: quia credebant eādeꝫ

foꝛe reſurgentium conditionē. Hāc cauſaʒ remouit: oſtē-
dens eos alti⁹ ꝯditiōis futuros. CHRY. ſup matth. No
tādū vō ꝙ cū de ieiunijs ⁊ elemoſynis ceteriſꝗ ꝟtutib⁹
ſpiritalib⁹ locut⁹ fuit: nūꝙ̄ āgeloꝝ ſilitudinē itroduxit: ni
ſi cū de abſolutiōe ⁊ coitu loq̄ret: quoniam ſicut omnes
actus carnales opera ſūt animaliū: pꝛecipue tn̄ act⁹ libi
dinis: ſic oēs virtutes ſunt res angelice: pꝛecipue tamē ca
ſtitas: per quā vincitur natura virtutib⁹. HIE. Quod
ergo infertur. Sed ſunt ſicut angeli dei in celo: ſpiritalis
conuerſatio repꝛomittit. DIO. Tunc. n. qñ icoꝛꝛuptibi-
les ⁊ imoꝛtales erim⁹ viſibili q̄dē ipſius dei apparitiōe
in caſtiſſimis cōtēplationib⁹ adimplebimur. intelligibilis
aūt luminis datione participabim⁹ i impaſſibili ⁊ i imate
riali mēte: ſm imitationē ſupercelēſtiū mētiū: pꝛopter qȯ
dr̄: ꝙ erim⁹ angelis equales. HILA. Eandē aūt calūni
am quā saducei afferunt de cōiugio: afferre plures ſolent
in quā foꝛmā muliebꝛis ſexus reſurgat. Sed q̄lis in ſcri-
pturis auctoꝛitas ē de angelis: opinādo talē in reſurre-
ctione ſpei noſtre ſenſuʒ opoꝛtet eē de feminis. AVG.
xxij. de ciui. dei. Sed mihi melius vident ſapere q̄ vtrū-
ꝗ ſexuʒ reſurrecturū nō dubitāt. Nō. n. libido ibi erit: q̄
cōfuſionis cā ē: Nā pꝛiuſꝙ̄ peccaſſent nudi erant: natura
aūt ſeruabit: q̄ tunc quidē ⁊ a cōcubitu ⁊ a partu imunis
erit: erūt tamē mēbꝛa feminea nō accomodata vſui vete
ri: ſed decoꝛi nouo: quo nō allicit aſpicientis cōcupiſcen
tia q̄ nulla erit: ſed dei laudet ſapiētia atꝗ clementia: qui
⁊ quod nō erat fecit: ⁊ liberauit a coꝛꝛuptione quod fecit
HIE. Nemo. n. dicit de lapide ⁊ arboꝛe ⁊ his reb⁹ que
non habent mēbꝛa genitalia ꝙ nō nubēt neꝗ nubent: ſed
de his qui cū pn̄t nubere: tn̄ aliqua rōe non nubūt. RA.
Hec aūt que dicta ſunt de reſurrectionis cōditionib⁹ pro
poſite reddidit queſtioni: de ipſa vero reſurrectione cō-
tra eoꝝ infidelitatē conuenienter loquit. CHRY. i ho.
Et q2 illi interrogando moyſen pꝛemiſerant: per moyſen
eos cōfutat. vñ ſubdit: De reſurrectione aūt moꝛtuoꝛum
nō legiſtis. HIE. Ad cōpꝛobandū reſurrectionis veri
tatē multis alijs exēplis manifeſtioꝛibus vti potuit: ex q̄
bus ē illud: Reſuſcitabūtur moꝛtui: ⁊ reſurgēt qui in mo-
numētis ſūt. ⁊ in alio loco: Multi doꝛmientium de terre
puluere reſurgēt. Querit ergo q̄d ſibi voluerit dñs hoc
pꝛoferre teſtimoniū qȯ videt ambiguuʒ: vel non ſatis ad
reſurrectionis pertinens veritatē: ⁊ q̄ſi hoc plato pꝛoba
uerit q̄d volebat ſtatiʒ intulerit: Non ē de⁹ moꝛtuoꝛum:
ſed viuentiū. Supꝛa diximus aūt ſaduceos nec angelum
nec ſpiritum nec reſurrectionē coꝛpoꝝ confitētes: ⁊ ani-
marū quoꝗ iteritū pꝛedicaſſe. hi q̄ꝗ tn̄ libꝛos moyſi
recipiebāt: ꝓphetarū vaticinia reſpuentes. Stultū auteʒ
erat inde ꝓferre teſtimonia: cuius auctoꝛitatē non ſequā-
tur. Poꝛꝛo ad eternitatē animaꝝ pꝛobādā: de moyſe po
nit exēplū: Ego ſuʒ deus abꝛaā. ſtatimꝗ infert: Non eſt
deus moꝛtuoꝝ ſʒ viuētiū: vt cū pꝛobauerit aīas ꝑmane
re poſt moꝛtē: neꝗ. n. poterat fieri vt eoꝝ eēt de⁹ qui neq̄-
ꝙ̄ ſubſiſterēt: conueniēter itroduceret ⁊ coꝛpoꝝ reſurre-
ctio que cū aīab⁹ bona malaꝗ geſſerūt. CHRY. in ho.
Sʒ qualiter alibi ait: vt viuoꝝ ⁊ moꝛtuoꝝ dñet: ſʒ hoc
nō ē ſimile ei qȯ hic dr̄: moꝛtuoꝝ. n. ibi dicit eē dñs: eoꝝ
.ſ. qui victuri ſūt: nō aūt eoꝝ q̄ ſemel diſparuerūt: ⁊ vltra
nō reſurgēt. HIE. Conſiderādū ē ꝙ ſermo hic ad moy
ſen iā fact⁹ fuerat ſanctis iſtis patriarchis iā pꝛidē q̄eſcen
tib⁹. erāt ergo quoꝝ de⁹ erat. nihil. n. habere poterant ſi
non erāt: q2 ſi natura rei ē vt eē id neceſſe ſit cui⁹ ſit alterū
atꝗ ita habere deū viuētiū ē cū de⁹ eternitas ſit: ⁊ non ſit
eoꝝ que moꝛtua ſūt habere id quod eternuʒ ē: ⁊ q̄uo eſſe
illi futuri ſemꝑ negabūtur: quoꝝ ſe eē ꝓfiteat eternitas.
ORI. Deus ē ē q̄ dicit: Ego ſuʒ q̄ ſuʒ. Sic ergo ipoſſi-
bile ē vt dicat eoꝝ de⁹ eē q̄ nō ſunt. Et vide q̄a non dixit:
Ego ſum deus abꝛaā iſaac ⁊ iacob: ſed de⁹ abꝛaā de⁹ iſa
ac: ⁊ de⁹ iacob. In alio aūt loco ſic dixit: De⁹ hebꝛeoꝝ mi
ſit me ad te. Qui. n. perfectiſſime ſūt circa deū: quātū ad

cōparationē ceteroꝝ hominū totū habēt deū i ſe. ꝓpter
nō coiter ſed ſingulariter dr̄ eoꝝ de⁹: vt puta ſi dicamus:
Ager ille illoꝝ ē: oñdim⁹ ꝙ vnuſquiſꝗ eoꝝ nō habet eū
in toto. Si aūt dicim⁹ ꝙ ager ille illi⁹ ē: demōſtram⁹ quia
totū agꝝ poſſidet ille. Ubi ergo dicit: De⁹ hebꝛeoꝝ: iper
fectio demōſtrat eoꝝ: q2 vnuſquiſꝗ eoꝝ aliquid modi-
cū de deo habebat. Dicit aūt: De⁹ abꝛaā: de⁹ iſaac: ⁊ de⁹
iacob: q2 ſinguli eoꝝ totū habebāt deū. nō aūt ad modi-
caʒ laudē reſpicit patriarcharū ꝙ deo viuebant. AVG.
contra fauſtū. Oppoꝛtune itaꝗ eadē voce nūc conuincunt
manichei: qua tūc cōuicti ſunt ſaducei. nā ⁊ ipſaʒ reſurre
ctionē alio q̄dē mō: ſed tn̄ ē ipſi negāt. AVG. ſup ioānē
Iō aūt ſpecialiter de⁹ abꝛaā de⁹ iſaac ⁊ de⁹ iacob dr̄: q2 i
iſtis trib⁹ oēs modi generatiōis filioꝝ dei vocant. Gene
rat. n. de⁹ multotiēs de bono ꝑdicatoꝛe bonū filiū: ⁊ de
malo malū: qȯ ſignificat ꝑ abꝛaā q̄ de libera vxoꝛe fide-
lē filiū habuit: ⁊ de ancilla infidelē genuit. Aliqñ vō gene
rat ꝑ bonū pꝛedicatoꝛē bonū ⁊ malū filiū quod ſignifica
tur in iſaac q̄ de libera vnū bonū ⁊ alterū malum genera
uit. Aliqñ generat bonos ꝑ bonū ⁊ malū ꝑdicatoꝛē: qȯ ſi
gnificat ꝑ iacob q̄ bonos filios genuit: ⁊ de liberis: ⁊ de
ancillis. CHRY. ſup matth. Et vide q̄uo ſit infirmioꝛ
cōgreſſio iudeoꝝ cōtra chꝛiſtū. Pꝛima fuit cū terroꝛe: di
cendo: In qua ꝑtāte hec facis: cōtra quaʒ neceſſaria fuit
conſtātia coꝛdis. Secūda fuit cū dolo: cōtra quā neceſſa
ria fuit acuta ſapiētia. hec aūt fuit cū pꝛeſūptione ignara:
q̄ pꝛecedētib⁹ faciliꝰ ē. Hominē. n. putantē ſe aliq̄d ſcire
cū neſciat: viro ſciēti facile ē conuincere. Sic ⁊ opatio ini
mici in pꝛimis grauis ē: ſed ſiq̄s foꝛti aīo ſuſtinuerit: ue-
niet eū infirmioꝛē. Seq̄tur: Et audiētes turbe mirabātur
in doctrina ei⁹. REMI. Nō quidē ſaducei ſed turbe mi
rant. Hoc ē quotidie agit in eccleſia. cū. n. diuina iſpira
tione aduerſarij eccleſie ſuperātur: turbe fideliū letātur.

Pharifei āt audiētes ꝙ ſilētiū ipoſuiſſet ſaduce
is cōuenerūt i vnū: ⁊ interrogauit eū vn⁹ ex eis le
gis doctoꝛ tētās eū: Magr̄ qȯ ē mādatū magnū
i lege: Ait illi ieſus: Diliges dñʒ deū tuuʒ ex toto
coꝛde tuo ⁊ ex tota aīa tua: ⁊ i tota mēte tua. Hoc
ē maximū ⁊ pꝛimū mādatū. Secūdū aūt ſimile ē
huic: Diliges ꝓximū tuum ſicut teipſum. In his
duobus mandatis vniuerſa lex pēdet ⁊ ꝓphete.

HIE. Q2 ſupꝛa pharifei i oñſiōe denarij fuerāt ꝯfutati
⁊ aduerſe partis viderant factionem ſubꝛutā: debuerant
ex hoc moueri ne vltra molirentur inſidias: ſed maliuo
lentia ⁊ liuoꝛ nutrit impudentiaʒ. vñ dicit: Pharifei aūt
au. ꝙ ſilen. ipo. ſadu. cō. in vnū. ORI. Silentiuʒ autē ſa
duceis ipoſuit ieſus: volens oſtendere quoniā mendacij
voceʒ obmuteſcere facit claritas veritatis. Sicut. n. pꝛo-
pꝛiū eſt iuſti tacere cū ſit tempus tacendi: ⁊ loqui cuʒ ſit
tēp⁹ loquēdi: nō tn̄ obmuteſcere: ſic ꝓpꝛiū ē oīum qui mē
dacij ſunt doctoꝛes obmuteſcere q̄dē quātuʒ ad reʒ: non
aūt tacere. HIE. Pharifei ergo ⁊ ſaducei q̄ inter ſe con-
trarij ſunt ad tētāduʒ ieſuʒ pari mēte ꝯſentiūt. CHRY.
ſup matth. vel conuenerunt in vnū pharifei vt multitudi
ne vincerent quē rationib⁹ ſupare non poterant: a ꝟitate
nudos ſe ꝓfeſſi ſunt q̄ multitudine ſe armauerunt. Dice-
bant. n. apud ſe. Unus loquatur pꝛo oīb⁹: ⁊ oēs loq̄mur
per vnuʒ. vt ſiquidē vicerit oēs videamur viciſſe. ſi autē
cōuictus fuerit: vel ſolus videat confuſus. ⁊ iō ſeq̄tur: Et
interrogauit eum vnus ex eis legis doctoꝛ tentans eum.
ORI. Omnes ergo q̄ non diſcendi ſed tentandi cauſa i-
terrogant aliqueʒ doctoꝛuʒ: eſtimare debemus illi⁹ pha
riſei fratres ſʒ illud: Q̄ȯ vni ex minimis meis feciſtis mi
hi feciſtis. AVG. de con. euan. Non moueat autem ꝙ
mattheus hic dicit tentantem fuiſſe: a quo dominus in-
terrogatus eſt: marcus autem hoc tacet: et in fine ita con
cludit ꝙ ei dominus ſapienter reſpondenti dixerit. Nō

longe es a regno dei. Fieri.n.pōt vt q̄uis tētans acceſſe/
rit:dn̄i tn̄ rn̄ſione correct⁹ ſit. Aut certe ipſaȝ tentatiōem
nō accipiam⁹ malā tanq̄ decipe volētis inimicū:ſȝ poti⁹
tanq̄ experiri ap̄li⁹ volentis ignotū. neqȝ fruſtra ſcriptū
ē:Qui facile credit leuis ē corde. q̄d aūt iterroget ſubdit:
Magr̄ qd̄ ē mādatū i lege. ORI. Tētās dicebat:Magr̄
qm̄ nō tanq̄ diſcipulus chriſti pferebat hāc vocē. Siqs
ergo n̄ diſcit aliq̄d a v̄bo:nec tradit ſe ei ex toto aīo ſuo:
dicit aūt ei:Magr̄:frater phariſei ē chriſtū tētātis. Cū er
go ante ſaluatoris aduētū legeret lex:forſitā q̄rebat qd̄ ē
mandatū magnū ī ea. Neqȝ.n.iterrogaſſet hoc phariſeus
niſi diu apud illos de hoc queſitū fuiſſet ⁊ nō iuētū:do/
nec veniēs ieſus hoc doceret. CHRY. ſuper matth. De
magno tn̄ mādato iterrogat:q̄ nec minimū obſuabat:il/
le debet iterrogare de maiori iuſticia q̄ iā minorē cōple/
uit. HIE. Uel nō de mādatis iterrogat:ſed qd̄ ſit p̄muȝ
mādatū magnūq̄ȝ:vt cū oīa q̄ de⁹ mādauerit magna ſint:
q̄cq̄d ille rn̄deat occaſionē habeat calūniādi. CHRY.
ſup matth. Dn̄s aūt ſic ei rn̄dit vt interrogatiōis eius fi/
ctā cōſciētiā ſtatiȝ p̄mo rn̄ſo pcuteret. vn̄ ſeq̄tur:Ait illi
ieſus. Diliges dn̄ȝ deū tuuȝ ex toto corde tuo: ⁊ ex tota
aīa tua:⁊ in tota mēte tua. Diliges inq̄t nō timore:q: dili
gere magis ē q̄ timere. timere.n.ſeruoꝝ ē:diligere filioꝝ.
Timor ſub neceſſitate ē:dilectio i libertate. Qui in timo
re ſuit deo penā q̄dē euadit:mercedē v̄o iuſticie nō hȝ:
q: iniuſt⁹ fecit bonū ppter timorē. Non vult ergo deus vt
timeat ſeruiliter ab hoib⁹ q̄ſi dn̄s:ſed vt diligat q̄ſi pat̄
q̄ adoptiōis ſpū̄ȝ donauit hoib⁹. Diligere aūt deū ex to
to corde:ē vt cor tuū non ſit inclinatū ad alicui⁹ rei dile/
ctionē magis q̄ dei. Diligere aūt deū i tota aīa: ē certiſſi/
mū aīuȝ habere in veritate:⁊ firmum eē in fide. Ali⁹ ē.n.
amor cordis:⁊ ali⁹ ē amor aīe. Amor cordis quodāmō
carnalis ē:vt ēt carnaliter diligam⁹ deū:qd̄ facere nō poſ
ſum⁹:niſi recedam⁹ ab amore mūdaliū rerū. Cordis er/
go amor ſentit i corde. amor vero aīe nō ſentit ſed intelli
git:q: in iudicio aīe cōſiſtit. Qui.n.credit apud deū eē oē
bonū ⁊ nihil boni eē extra ipſū hic diligit deū in tota aīa
Tota v̄o mēte diligere deum: ē vt oēs ſenſus deo vacēt.
Cui⁹.n.intellect⁹ deo miniſtrat: cui⁹ ſapiētia circa deum
ē:cui⁹ cogitatio ea que dei ſūt tractat:cui⁹ memoria q̄ bo
na ſūt recordat̄ tota mēte diligit deū. AVG. De doctri.
chriſtiana:Uel aliter; Deū ex toto corde diligere p̄cipis
vt oēs cogitatiōes tuas: Ex tota aīa:vt oēȝ vitā tuaȝ:Ex
tota mēte tua:vt oēȝ intellectū tuū i illū ꝯferas a quo ha
bes ea q̄ ꝯfers. Nullā ergo vite nr̄e partē reliq̄t q̄ vacare
debeat ⁊ q̄ſi locū dare vt alia re velit frui. Sed q̄cq̄d ali
ud diligēdū venerit i aīum: illuc rapiat quo tot⁹ dilectio
nis ipet⁹ currit:tūc.n.ē optim⁹ hō cū tota vita ſua pgit i
icōmutabile bonū. GLO. Uel ex toto corde.i. itellectu
Aīa.i.volūtate: Mente.i.memoria:vt nihil ei contrariū
velis:ſentias aut recorderis. ORI. Uel aliter: Ex toto
corde.i.ſm̄ totā recordationē ⁊ operationē ⁊ cogitatio/
nē. Ex tota aīa.i.vt parati ſint eā ponere pro pietate dei.
In tota mente:nihil aliud.ſ. pferentes niſi que dei ſunt.
Et vide ſi potes cor quidē accipe pro itellectu:quo itelli
gibili ſpeculātur:mētē aūt ad pferendas res. Mente.n.
proferim⁹ ſingulas res: ⁊ per vnūquodq̄ȝ qd̄ ſignificat̄
q̄ſi mēte nr̄a inambulam⁹ atq̄ȝ proferimus. Si aūt tentā
ti phariſeo dn̄s nō rn̄diſſet:eſtimare poſſem⁹ nō eē vnuȝ
mādatū mai⁹ altero: Sed dn̄s reſpōdens ſubdit: hoc eſt
maximū ⁊ primuȝ mādatū. vbi diſcim⁹ ſentētiā de man
datis:qd̄ ē magnū ⁊ ſunt inferiora vſq̄ȝ ad minima. Rn̄/
det aūt dn̄s nō ſolū qd̄ ē magnū mādatū:ſed ēt primum:
nō pro ordine ſcripture:ſȝ pro dignitate virtutis. Hi aūt
ſoli hui⁹ mādati in ſe ſuſcipiunt magnitudinē ⁊ primatuȝ
q̄ nō ſolū diligūt dn̄ȝ deū ſuū:ſed etiā illa tria ſuſceperit
.i.ex toto corde ⁊c̄. Docuit aūt q̄ nō ſolū ē magnū ⁊ pri/
mū ſȝ ēt q̄ eēt ſcd̄m ſimile priori. vn̄ ſequit̄: Secūdū autē
ſimile ē huic: Diliges proximū tuum ſicut teipſuȝ. Si aūt
q̄ diligit iniq̄tatē odit aīaȝ ſuam:manifeſtū q̄ non diligit
pximū ſicut ſeipſū:cū nec ſeipſū diligat. AVG.i.de do
ctri. chriſtiana: Manifeſtū ē autēȝ oēȝ hominē proximū
eē deputādū:q: erga neminē operādum ē malum. Iā v̄o
ſi vel cui prebendū:vel a quo prebendū ē nobis officiū
miſericordie recte pximus dicit̄:manifeſtū ē hoc prece/
pto quo tenemur diligere pximū ēt ſanctos angelos cō/
tineri:a quib⁹ nobis tāta miſericordie ipēduntur officia:
quāta nobis in ſcripturis animaduertere facile ē:ex quo
⁊ ipſe dn̄s nr̄ pximū ſe nobis dici voluit:qm̄ ſeipſuȝ do
min⁹ ieſus ſignificat opitulatū eē ſemiuiuo iacēti in via.
AVG. viij. de tri. Qui aūt amat hoīes:aut q: iuſti ſunt
aut vt iuſti ſint amare debet.ſic.n. ⁊ ſeipſū amare debet:
aut q: iuſt⁹ ē:aut iuſtus ſit:ſic.n.diligit proximū ſicut ſe/
ipſū ſine vllo piculo. AVG.i.de doc. chriſtiana: Si aūt
teipſuȝ nō ppter te debes diligere:ſed ppter illū vbi di/
lectiōis tue rectiſſim⁹ finis ē:nō ſuccēſeat aliquis homo
ſi ⁊ ipſuȝ ppter deū diligis:q̄ſquis ergo recte proximuȝ
diligit. hoc cū eo debet agere vt ēt ipſe toto corde diligat
deuȝ. CHRY. ſuper matth. Qui autem hoīem amat
ſil̄e ē: ſicut q̄ deuȝ amat:q: imago dei ē hō:in quo de⁹ di
ligit:ſicut rex in ſua imagine honorat̄. Et ppter hoc dicit̄
hoc mādatuȝ ſimile eē p̄mo. ORI. Uel aliter qd̄ māda
tū ſequēs p̄mo ē ſimile:ſignificat idē eē officiȷ̄ ⁊ meriti in
vtroq̄ȝ:neq̄ȝ.n. dei ſine chriſto aut chriſti ſine d̄o pōt vti
lis eē dilectio ad ſalutē. Sequit̄: In his duob⁹ mandatis
tota lex pendet ⁊ prophete. AGV. de que. euā. Pendet
dixit.i.illo refertur vbi habet fine. RABA. Ad duo.n.
hec precepta pertinet tot⁹ decalogus. P̄cepta quidē pri/
me tabule ad dilectionē dei:precepta ſecunde ad dilecti
onem proximi. ORI. Uel q: qui oīa impleuit que ſcri/
pta ſunt de dei dilectione ⁊ proximi:dignus eſt magnas
gratias a deo pcipe vt intelligat oēȝ legē ⁊ prophetas.
AVG. viȷ̄. de trini. Cū aūt ſunt duo p̄cepta in quib⁹ pē/
det lex ⁊ prophete:dilectio dei ⁊ proximi:nō immerito
ſcriptura plerūq̄ȝ pro vtroq̄ȝ vnuȝ ponit:ſiue dilectionē
dei:ſicut ē illud: Scim⁹.n.qm̄ diligentib⁹ deuȝ oīa coope
rant̄ in bonū:ſiue dilectionē proximi:ſicut eſt illud. Oīs
lex in vno ſermōe implet̄: Diliges pximū tuū ſicut teipſȝ
Sed hoc ideo:q: qui proximū diligit ꝯſequēs ē vt deuȝ
diligat: Ex vna.n.eadēq̄ȝ charitate deū proximumq̄ȝ di
ligim⁹:ſed deū ppter deum:nos aūt ⁊ proximū propter
deuȝ. AVG.i.de doctri. chriſtiana. Sed tamē qm̄ excel
lentior ⁊ ſupra noſtrā naturam ē diuina ſubſtātia: prece
ptū quo diligim⁹ deū a proximi dilectione diſtinctum ē
q̄ ſi te totū intelligas.i.animā ⁊ corpus ⁊ proximū tuuȝ
.i.animā ⁊ corpus nullū diligendaruȝ rerum genus i hiſ
duob⁹ preceptis pretermiſſuȝ ē. Cū.n.precurrat dilectio
dei ſequitur dilectio proximi eiuſq̄ȝ dilectionis modus
preſcriptus ſit:vt eū ſicut teipſum diligas ſimul ⁊ tui abs
te dilectio pretermiſſa non eſt.

Cōgregatis aūt phariſeis interrogauit eos ie
ſus dicēs: Quid vobis videt̄ de chriſto cuius fili
us ē: Dicūt ei: Dauid. Ait illis: Q̄uo ergo dauid
i ſpū vocat eū dn̄ȝ dicēs: Dixit domin⁹ dn̄o meo
ſede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos
ſcabellū pedū tuoꝝ: Si ergo dauid vocat eū dn̄ȝ
quō fili⁹ ei⁹ ē: Et nemo poterat ei rn̄dere verbū: ne
q̄ȝ auſus fuit q̄ſq̄ȝ ex illa die eū ap̄li⁹ interrogare.
CHRY. in home. Iudei eſtimantes chriſtū eē hoīeȝ pu
rū:eum tentabant:nec eum tentaſſent ſi filium dei credi/
diſſent. Uolens ergo chriſtus oſtēdere q̄ cognoſcebat fal
laciā cordis eorum:⁊ quia deus erat:nec manifeſte volu
it dicere veritatē:nec occaſionē blaſphemie inuenientes
iudei amplius inſanirent. Nec oīno tacere:q: ad hoc ve/
nerat vt veritatē annunciaret:ideo talē interrogationem
eis pposuit:vt ipſa interrogatio eis oſtēderet quis eſſet.

Unde dicit: Congregatis aūt phariſeis interrogauit eos
ieſus dicens: Quid vobis videt̄ de chriſto cui⁹ filius eſt?
CHRY. in ho. Diſcipulos quidē ꝑmū īterrogauit q̄d
alij dicerēt de chriſto: ⁊ tunc quid ipſi dicerēt: hos aūt nō
ita. Profecto .n. ſeductorē eū dixiſſent ⁊ malū. exiſtima-
bant aūt: qm̄ chriſtus pur⁹ hō erat: ⁊ iō dixerūt eum eſſe
filiū dauid: ⁊ hoc ē quod ſubdit: Dicunt ei dauid. Ipe au
tē hoc reprehēdēs: īducit ꝓphetā dominationē eius ⁊ ꝓ-
prietatē filiationis ⁊ cohonorationē q̄ ē ad patrē teſtātē.
Unde dicit: Ait illis: Quomodo ergo dauid in ſpū vocat eū
dñz dicens: Dixit dñs dño meo ſede a dextris meis: do-
nec. HIE. Teſtimoniū hoc de .cix. pſalmo ſumptum ē.
Dñs ergo fili⁹ dauid vocat: nō ſm id q̄ď de eo natus eſt:
ſed ſm id q̄ď nat⁹ ē ex p̄re ſemp fuit preueniens ipſum car
nis ſue patrē: vocat aūt eū dñz ſuū non errore icerto: nec
ꝓpria volūtate: ſed ſpūſcō. REMI. Q̄ď aūt dicit: Se
de a dextris meis: nō intelligendū ē ꝙ de⁹ corpore⁹ ſit vt
dextrā vel ſiniſtrā habeat: ſed a dextris dei ſedere ē i ho
nore ⁊ equalitate paterne dignitati manere. CHRY. ſu
p matth. Puto aūt hāc interrogationē nō ſolū cōtra pha
riſeos: ſed ēt cōtra hereticos poſuit. nā ſm carnē vere fili
us erat dauid: dñs aūt ſm diuinitatem. CHRY. in ho.
Non aūt in hoc ſtat: ſed vt timeant ſubdit: Donec ponā
inimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. vt ſaltē ita eos indu-
cat. ORI. Deus ēt nō ad ꝑditionē ſolū ponit ſcabellū
pedū chriſti inimicos ipſius: ſed ad eoꝝ ſalutē. REMI.
Donec aūt pro infinito ponit: vt ſit ſenſus: Sꝫ ſemp: ⁊ ini
mici tui in ſempiternū ſubijcientur pedib⁹ tuis. GLO.
Q̄ď aūt a patre inimici ſubijciūtur filio: nō infirmitatē
filij: ſed vnitatē nature ſignificat. nā ⁊ fili⁹ ſubijcit inimicos
patri: q̄r patrē clarificat ſup terrā. Et ex hac auctoritate
cōcludit: Si ergo dauid vocat eū dñz: quō filius eius ē?
HIE. Interrogatio hec nobis ꝓficit vſq̄ hodie cōtra iu-
deos. Et hi .n. qui confitent̄ chriſtū eē venturū: hominē
ſimplicē ⁊ ſanctū virū aſſerunt de genere dauid. Interro
gem⁹ ergo eos docti a dño ſi ſimplex homo ē: ⁊ tamē fi-
lius dauid: quō dauid vocat eū dñz ſuū. iudei aūt ad de
ludēdā interrogatiōis veritatē: friuola multa cōfingunt:
vernaculū abrae aſſerētes cuius fili⁹ fuit damaſcus elie-
zer: ⁊ ex ipſi⁹ perſona ſcriptū pſalmū: ꝙ poſt cedē quinq̄
regū dñs de⁹ dño ſuo abraā dixerit: Sede ad dextrā me
am donec ponā. Quos interrogem⁹ quō dixerit abrae
ea q̄ ſequūtur: ⁊ rñdere cogam⁹ quō abraā ante luciferū
genit⁹ ſit: ⁊ quō ſacerdos fuit ſꝫ ordinē melchiſedech. ꝓ
quo melchiſedech obtulerit panē ⁊ vinū ⁊ a quo decimas
prede accepit. CHRY. in ho. Hoc tantū īpoſuit finem
ipſoꝝ diſputationib⁹ q̄ſi magnū ⁊ ſufficiēs ꝓcludere eo-
rum ora. vñ ſeq̄tur: Et nemo poterat reſpondere ei ver-
bum. Neq̄ auſus fuit quiſq̄ ex illa die eum ampli⁹ inter-
rogare. Siluerūt .n. ex tūc nō volentes: ſed nō habēdo ali
quid dicere. ORI. Si aūt interrogatio eoꝝ fuiſſet ex
volūtate diſcēdi: nunq̄ eis talia propoſuiſſet: vt ampli⁹
nō eēnt auſi eū īterrogare. RA. Ex hoc aūt ītelligim⁹ ve
nena īuidie ſupari poſſe: ſꝫ difficile q̄ſcē. CA. XXIII.

Tunc ieſus locutus ē ad turbas ⁊ ad
diſcipulos ſuos dicens: Sup cathe-
drā moyſi ſedebūt ſcribe ⁊ phariſei.
Oia ergo quecūq̄ dixerit vob̄ ſerua
te ⁊ facite: ſcdm̄ opa vero eorum no
lite facere. Dicunt .n. ⁊ non faciunt. Alligāt autem
onera grauia ⁊ īportabilia ⁊ īponunt ī humeros
hominū: digito autem ſuo nolunt ea mouere.

CHRY. ſuper matth. Poſtq̄ dñs ſacerdotes rīſiōe ꝓ-
ſtrauit: ⁊ īcorrigibilē eoꝝ conditionē oñdit: ſicut clerici
ſi male fecerint inemēdabiles ſūt: laici vero delinquen-
tes facile emēdant: tūc cōuertit ſermones ad apoſtolos
⁊ ad populū. vnde dicit. Tunc lo. ē ieſus ad turbas ⁊ ad
diſci. ſuos. Infructuoſū nāq̄ ē verbū in quo ſic alter con
fundit̄: vt alter nō erudiat̄. ORI. Sunt aūt meliores di
ſcipuli chriſti reliquis turbis: ⁊ inuenis in eccleſijs quoſ
dā affectuoſi⁹ accedētes ad verbū dei eē diſcipulos chri
ſti: ceteros aūt populū eē ipſi⁹. Et interdū quedā diſci-
pulis ſolis dicit: quedā vero turbis: alia vero turbis ſi-
mul atq̄ diſcipulis ſicut ſunt hec. vnde ſeq̄tur: Dicēs ſu-
per cathedrā moyſi: Qui legē moyſi profitent̄ ⁊ interpre
tari gloriant̄ hi ſedent ſup cathedrā moyſi. Qui ergo nō
recedūt a lr̄a legis: ſcribe dicunt̄. Qui aūt maius aliquid
ꝓfitētes: diuidūt ſeipſos quaſi meliores a multis phari
ſei dicūtur: q̄ď interpretat̄ diuiſi. Qui aūt moyſen ſm ſpiri
talē virtutē intelligūt ⁊ exponūt: ſedent quidē ſup cathe-
drā moyſi: ſed nō ſunt ſcribe ⁊ phariſei: ſed his melio-
res dilecti chriſti diſcipuli. Poſt aduentū aūt chriſti ſedēt
ſup cathedrā eccleſie: q̄ ē cathedra chriſti. CHRY. ſup
matth. Uidēdū ē tn̄ quō quis ſup cathedrā ſedeat: q̄r nō
cathedra facit ſacerdotē: ſed ſacerdos cathedram nō lo
cus ſanctificat hominē: ſꝫ hō locū. Ideoq̄ malus ſacer-
dos de ſacerdotio ſuo crimē acquirit: non dignitatem.
CHRY. in ho. Ne aūt aliquis dicat: qm̄ ꝓpter hoc de
ſidior fact⁹ ſū ad agendū q̄r malus ē doctor: hāc deſtru
it opinionē: cū ſubdit: Oia ergo quecūq̄ dixe. vo. ſer. et
facite. Non .n. ſua dicūt: ſed que dei ſunt: q̄ p moyſen de⁹
in legē deduxit. Et intuere quāto circa moyſen vtit̄ hono
re: eā iterū q̄ ad vet⁹ ē teſtamētū concordiā oſtendens.
ORIGE. Si aūt ſcribe ⁊ phariſei ſedētes ſup cathedrā
moyſi ſunt iudeoꝝ doctores: ſm litterā docentes legis
mandata: quō iubet nos dñs ſm oia q̄ dicūt illi facere:
cū apl̄i in actib⁹ vetent fideles viuere ſm litterā legis: Sꝫ
illi docēt ſm litterā legē ſpiritaliter nō intelligētes. Que-
cūq̄ ergo dicunt nobis ex lege intelligentes ſenſum legis
facim⁹ ⁊ ſeruam⁹: nequaq̄ facientes ſm opa eoꝝ. Nō .n.
ſicut lex docet faciunt: nec intelligūt velamen eē ſup litte
ram legis. Uel cū oia audieris non oia intelligas pre-
cepta legis: puta multa que de eſcis ſunt ⁊ que de hoſtijs ⁊
ſimilia: ſed ea que corrigūt mores. Sed quare nō de lege
gratie hoc mandauit ſed de doctrina moyſi: q̄r ſ. nōdum
erat tēpus ꝓcepta noue legis ante tempus paſſionis ma
nifeſtare. Mihi aūt videt̄ ꝙ aliquid aliud predispenſans
hoc dicit: q̄r .n. accuſaturus erat ſcribas ⁊ phariſeos i ſe
quētib⁹ ſmonib⁹: ne videret̄ apud ſtultos ex hoc eorum
principatū cupe vel propter inimicitiā hoc facere: primū
a ſe hanc ſuſpitionē remouet: ⁊ tunc eos incipit reprehē
dere: vt turbe non in eadē vitia incidant: ⁊ ideo ne exiſti
mem ꝙ q̄r debent eos audire: ideo eos debeant in operi
bus imitari. Subdit̄ .n. Scdm̄ vero opera eoꝝ nolite fa
cere. Quid ē aūt doctore illo miſerabili⁹: cui⁹ vitā diſci
puli cū nō ſequūtur ſaluātur: cū imitāt̄ ꝑdūt̄. CHRY.
ſup matth. Sicut aūt auꝝ de terra eligit̄: ⁊ terra relinquit̄
ſic ⁊ auditores doctrinā accipiāt ⁊ mores relinquāt. fre
quēter .n. de hoīe malo bona doctrina ꝓcedit: ſicut aūt ſa
cerdotes meli⁹ iudicāt ꝓpter bonos malos docere q̄ ꝓ-
pter malos bonos negligere: ſic ⁊ ſubditi ꝓpter bonos ſa
cerdotes ēt malos honorēt: ne ꝓpt̄ malos boni ēt cōtem
nātur. meli⁹ ē .n. mal' iniuſta ꝓſtare q̄ bonis iuſta ſubtrahe
re. CHRY. in ho. Cōſidera vero vñ īcipit eos rep̄hen
dere. Nā ſeq̄tur: Dicūt .n. ⁊ nō faciūt. Maxie .n. accuſati
one dign⁹ ē: q̄ doctrine auctoritatē habēs: legē trāſgredit̄
ꝑmo q̄dē q̄r ꝑuaricat̄ q̄ alios corrigere debet: deinde q̄a
peccās maiore pena dign⁹ ē ꝓpter honorē: tertio q̄r plus
corrūpit velut ī ordine doctoris peccans. Rurſus aūt ⁊
aliā eoꝝ rep̄hēſionē ponit: qm̄ graues ſūt ſibi ſubiectis.
vñ ſeq̄tur: Alligāt .n. onera grauia. In quo duplicē eoꝝ
malitiā oñdit: vnā q̄dē ī hoc ꝙ ſine venia expetūt a ſubie
ctis ſummā diligētiā vite: aliā v̄o in hoc ꝙ ſibiipſis mul
tā cōcedūt licētiā. Oportet aūt bonū ꝑncipē econtrario
ſe habere. in his enī que ſm ſeipſū ſunt: grauē iudicem
eē. in ſubiectis aūt māſuetū. Intende aūt qualiter ⁊ eorū